

DEJSTVA O KADMIJU

Ocenjuje se, da je okoli 10.000 delavcev v EU potencialno izpostavljenih kadmiju in njegovim spojinam. Delavci so lahko izpostavljeni kadmiju pri taljenju in rafiniranju kovin ali iz zraka v industrijskih obratih, ki izdelujejo baterije, premaze ali umetne mase. Do izpostavljenosti kadmiju, ki je lahko nevarna, lahko pride pri delu, pri katerem so delavci izpostavljeni prahu ali hlapom kadmija, kjer segrevajo spojine ali površine, ki vsebujejo kadmij, ali kjer delavci varijo ali režejo z materiali ali s spajkami, ki vsebujejo kadmij. Glavni način izpostavljenosti je z vdihavanjem prahu in hlapov, čeprav pride lahko tudi do naključnega zaužitja prahu z onesnaženih rok. IARC uvršča kadmij in njegove spojine v skupino 1 rakotvornosti, kar pomeni, da so rakotvorne za človeka. Kadmij in njegove spojine povzročajo pljučnega raka, ugotovljene pa so bile tudi povezave z rakom jeter in prostate.

Kje se pojavijo tveganja?

Kadmiju so lahko izpostavljeni delavci v številnih panogah. Možnost izpostavljenosti je največja pri delavcih v proizvodnji in rafiniranju kadmija, proizvodnji baterij Ni-Cd, galvanizaciji, proizvodnji barv in varjenju. Izpostavljene delavce najdemo predvsem v gradbeništvu, proizvodnji kovinskih izdelkov (posebej baterij), industriji barvnih kovin in v proizvodnji izdelkov iz umetnih mas.

Več o snovi

Kadmij je element, ki ga najdemo v zemeljski skorji. Je kovina, ki ima posebne lastnosti, kot so: odpornost proti koroziji, nizko tališče ter visoka toplotna in električna prevodnost, zaradi česar se uporablja za najrazličnejše industrijske namene. Ta mehka srebrno-bela kovina brez vonja se je najprej uporabljala v barvnih pigmentih in kot zamenjava za kositer. Danes se približno tri četrtine kadmija uporabi za sestavne dele elektrod v alkalnih baterijah, preostalo četrtno pa se uporabi v barvah, premazih in v prevlekah ter kot stabilizator plastike.

Kako lahko na vas vplivajo simptomi?

Izpostavljenost kadmiju lahko povzroči draženje kože in oči. Akutna izpostavljenost pri vdihavanju (visoke ravni v kratkem časovnem obdobju) lahko povzroči simptome, podobne gripi (mrzlica, vročina in bolečine v mišicah), in poškoduje pljuča. Kronična izpostavljenost (nizka raven v daljšem časovnem obdobju) lahko povzroči bolezn ledvic, kosti in pljuč. Glavni in najresnejši za zdravje škodljivi učinki dolgotrajne izpostavljenosti kadmiju vključujejo okvaro ledvic, pljučnega raka in raka prostate.

Latentna doba med izpostavljenostjo in rakom, povezanim s kadmijem, je približno 10 let.

Kaj lahko storite?

Stalno izvajajte ustrezne meritve izpostavljenosti, da boste vedeli, kdaj ukrepati. Preverite, ali delavci poročajo o zgodnjih simptomih. Delavci morajo biti obveščeni o nevarnostih, povezanih z izpostavljenostjo kadmiju na delovnem mestu.

Najučinkovitejši način za preprečevanje izpostavljenosti nevarni kovini, kot je kadmij, je z odstranitvijo ali zamenjavo. Zamenjava z manj strupenimi snovmi je na voljo za polnilne baterije (nikelj-metal-hidrid), prevleke (cink, neparjen aluminij), barve (cerijev sulfid) in plastične stabilizatorje. Ukrepi vključujejo omejitev časa, ko delavec opravlja delo, ki vključuje morebitno izpostavljenost kadmiju. Osebna varovalna oprema vključuje ustrezno opremo za varovanje dihal in oblačila, vendar naj se ta uporablja samo v skrajni sili, po uvedbi vseh možnih tehničnih rešitev.

Viri: IARC, OSHA, NIEHS, EK, CDC.